

ZAKON O GOSTINSTVU (ZGos-1)

PRVI DEL SPLOŠNE DOLOČBE

I. poglavje UVODNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja gostinsko dejavnost in vrste ter pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu imajo naslednji pomen:

- »gostinska dejavnost« je izvajanje gostinskih storitev;
- »gostinstvo« je opravljanje gostinske dejavnosti;
- »gostinske storitve« so storitve iz drugega in tretjega odstavka 3. člena tega zakona;
- »gost« je oseba, ki je prejemnik gostinskih storitev;
- »gostinski prostor« je prostor, objekt ali površina ali funkcionalna celota le-teh, premične ali nepremične narave, kjer se opravlja gostinska dejavnost;
- »prehrambni gostinski prostor« je gostinski prostor, kjer se opravlja prehrabna gostinska dejavnosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona;
- »nastanitveni prostor« je gostinski prostor, kjer se opravlja nastanitvena dejavnost iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona;
- »gostinski obrat« je gostinski prostor, ki obsega funkcionalno urejene, opremljene in povezane prostore, vključno z vrtom ali drugo zunanjo površino, ki so namenjeni opravljanju določene vrste gostinske dejavnosti glede na predpise o graditvi objektov;
- »prehrambni gostinski obrat« je gostinski obrat, ki je namenjen opravljanju prehrabne gostinske dejavnosti iz drugega odstavka 3. člena glede na predpise o graditvi in razvrščanju objektov;
- »nastanitveni obrat« je gostinski obrat, ki je namenjen opravljanju nastanitveni dejavnosti iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona glede na predpise o graditvi in razvrščanju objektov;
- »turistična kmetija« je gostinski prostor, ki je kmetija, kot jo definira zakon, ki ureja kmetijstvo, in ki se na podlagi predpisov, ki urejajo kmetijstvo in dopolnilno dejavnost na kmetiji, lahko uporablja za dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji;
- »stanovanje« je funkcionalna celota prostorov, namenjenih za trajno bivanje v skladu z gradbenim oziroma uporabnim dovoljenjem, kot ga določajo predpisi o graditvi objektov, ki se lahko nahaja v enostanovanjskih, dvostanovanjskih ali več stanovanjskih stavbah;
- »oddajanje v kratkotrajni najem« je izvajanje storitve iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona v stanovanju pod pogoji tega zakona;
- »stanovanjske stavbe z oskrbovanimi stanovanji« so stavbe, ki so kot takšne klasificirane v skladu s predpisi o razvrščanju objektov;
- »prostor za drug namen« je prostor ali objekt oziroma njegov del, ki ni namenjen za gostinsko dejavnost glede na predpise o graditvi objektov in ni stanovanje (npr. zidanica);

- »nastanitvena dejavnost v prostorih za drug namen« je izvajanje storitve iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona v prostoru za drug namen;
- »marina« je pristanišče kot vodni in priobalni prostor, namenjen za vplutje in izplutje plovil, vkrcanje in izkrcanje ter privez, ki je namenjeno plovilom, ki plujejo v turistične namene;
- »premični gostinski prostor« je gostinski prostor, ki je premične narave ter se za njegovo postavitve ne uporabljajo gradbena, zaključna gradbena ali inštalacijska dela (stojnica, prikolica, prireditveni šotor, tovornjak s hrano in podobno);
- »izvajalec gostinske dejavnosti« je nosilec gostinske dejavnosti;
- »gostinec« je izvajalec gostinske dejavnosti, ki ni dopolnilna dejavnosti turizem na kmetiji ali oddajanje v kratkotrajni najem in ni upravljavec marine;
- »kmet« je izvajalec gostinske dejavnosti v okviru dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji;
- »ponudnik kratkotrajnega najema« je izvajalec nastanitvene gostinske dejavnosti v okviru oddajanja v kratkotrajni najem;
- »upravljavec marine« je izvajalec nastanitvene gostinske dejavnosti v marini.

II. poglavje VRSTE GOSTINSKE DEJAVNOSTI

3. člen (gostinstvo in gostinske storitve)

(1) Gostinska dejavnost vključuje dejavnost priprave in strežbe jedi in pijač (v nadaljnjem besedilu: prehrabna dejavnost) in dejavnost nastanitve gostov (v nadaljnjem besedilu: nastanitvena dejavnost).

(2) Prehrabna gostinska dejavnost obsega nudenje storitev:

- priprave in strežbe hrane, primerne za takojšnje uživanje;
- priprave in strežbe pijač, primernih za takojšnje uživanje in
- priprave in dostave hrane in/ali pijač, primernih za takojšnje uživanje.

(3) Nastanitvena dejavnost obsega nudenje storitev nastanitve gosta, in v določenih vrstah gostinskih prostorov tudi spremljajoče storitve priprave in strežbe jedi in pijač.

(4) Izvajalec gostinske dejavnosti lahko brez izpolnjevanja pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja trgovino, nudi posamezne izdelke, katerih ponudba je v gostinstvu običajna (spominki, turistične publikacije, bonboni ipd.) oziroma, ki zaokrožujejo njegovo osnovno ponudbo, ki jo izvaja (suhomesnati izdelki, ustekleničene pijače ipd.).

DRUGI DEL POGOJI ZA OPRAVLJANJE GOSTINSKE DEJAVNOSTI

I. poglavje SPLOŠNI POGOJI ZA OPRAVLJANJE GOSTINSKE DEJAVNOSTI

4. člen (gostinski prostor)

(1) Gostinski prostor je lahko gostinski obrat ali druga vrsta prostora oziroma objekta, ki ga določa ta zakon.

(2) Gostinski obrat je lahko tudi v poslovnem prostoru, v katerem se pretežno opravlja druga gospodarska dejavnost, na način, da so jasno razvidne meje gostinskega obrata.

(3) Gostinstvo se lahko v okviru in pod pogoji tega zakona in predpisov, ki urejajo dopolnilno dejavnost na kmetiji, kot dopolnilna dejavnost turizem na kmetiji opravlja tudi na turistični kmetiji.

5. člen (izvajalci gostinske dejavnosti)

(1) Gostinec je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sme opravljati gostinsko dejavnost v skladu s predpisi, ki urejo ustanovitev in delovanje pravnoorganizacijske oblike pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika.

(2) Dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji na podlagi predpisov, ki urejajo kmetijstvo in dopolnilno dejavnost na kmetiji, izvaja kmet kot nosilec kmetijske dejavnosti.

(3) Ponudnik kratkotrajnega najema je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki je s statusom »ponudnik kratkotrajnega najema« vpisana v Poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: poslovni register), v skladu s tem zakonom.

(4) Pravna ali fizična oseba s sedežem in registrirano gostinsko dejavnostjo v drugi državi članici Evropske unije ali državi članici Evropskega gospodarskega prostora lahko v skladu s pravili, ki urejajo izvajanje pravice do svobode ustanavljanja ponudnikov storitev in prostega čezmejnega opravljanja storitev, opravljajo gostinsko dejavnost v Republiki Sloveniji pod pogoji tega zakona.

6. člen (pogoji za opravljanje gostinstva)

(1) Izvajalec gostinske dejavnosti mora za opravljanje gostinske dejavnosti v gostinskem prostoru poleg pogojev, določenih v tem zakonu, izpolnjevati še:

- zahteve glede postavitve, komunalne oskrbe in opremljenosti z ležišči in drugo opremo gostinskih prostorov in funkcionalnih zunanjih površin glede na označeno vrsto gostinskega obrata oziroma glede na vrsto gostinskega prostora (tj. gostinski obrat, turistična kmetija, premični gostinski prostor, stanovanje, prostor za drug namen in marina);
- zahteve glede vsebine in obsega gostinskih in spremljajočih storitev, ki se nudijo v označeni vrsti gostinskega obrata oziroma vrsti gostinskega prostora.

(2) Pogoje iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za gostinstvo, pri čemer mora na del, ki se nanaša na dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji, podati soglasje minister, pristojen za kmetijstvo.

(3) Izvajalec gostinske dejavnosti mora za opravljanje gostinske dejavnosti v gostinskem prostoru izpolnjevati tudi pogoje, ki jih določajo drugi predpisi, med drugim:

- pridobljeno uporabno dovoljenje objekta glede na namen uporabe gostinstvo v skladu s predpisi o graditvi objektov, če slednji to zahtevajo;
- pogoje in zahteve opravljanja dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji, kot določajo predpisi s področja kmetijstva;

- zagotavljanje varnosti živil kot določajo predpisi, ki urejajo področje varnosti živil;
- zagotavljanje varstva pri delu kot določajo predpisi, ki urejajo področje varstva pri delu.

(4) Ne glede na prvo alinejo prejšnjega odstavka in ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev objektov, mora izvajalec gostinske dejavnosti v primeru oddajanja v kratkotrajni najem ali oddajanja prostora za drug namen v najem, imeti pridobljeno uporabno dovoljenje za prvotni namen uporabe (stanovanjski, drug namen, ki ni gostinstvo), če predpisi o graditvi objektov zahtevajo uporabno dovoljenje.

7. člen (označevanje gostinskega prostora)

(1) Gostinski prostor mora imeti vidno ob vhodu ali na drugem vidnem mestu, če vhoda nima, označeno:

- firmo in sedež izvajalca gostinske dejavnosti, če gre za samostojnega podjetnika posameznika, ali ime in naslov, če gre za kmeta ali ponudnika kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba,
- naziv gostinskega prostora,
- vrsto gostinskega obrata, če gre za gostinski obrat,
- označbo kakovostne kategorije za nastanitev, če se gostinski prostor kategorizira v skladu s tem zakonom oziroma podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti turistična kmetija ob vhodu vidno označen naziv dejavnosti, naslov kmetije, označbo kakovostne kategorije za nastanitev in morebitne specializacije.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko ima stanovanje, ki se uporablja za oddajanje v kratkotrajni najem, in prostor za drug namen, ki se uporablja za oddajanje prostora za drug namen v najem, v času, ko se v njih opravlja gostinska dejavnost, označbe iz prvega odstavka tega člena nameščene v notranjosti stanovanja ali prostora za drug namen.

8. člen (obratovalni čas)

(1) Obratovalni čas je čas, ko izvajalec gostinstva v gostinskem prostoru nudi gostinske storitve.

(2) Urnik obratovalnega časa gostinskega prostora je, če mora biti objavljen na podlagi tega zakona, nameščen vidno ob vhodu v gostinski prostor ali na drugem vidnem mestu gostinskega prostora, če vhoda nima.

(3) Šteje se, da je izvajalec gostinske dejavnosti začel nuditi gostinske storitve, ko gostje lahko vstopijo v gostinski prostor, če je ta v zaprtem prostoru, če pa dostopa ni mogoče zapreti, pa ko izvajalec gostinske dejavnosti začne gostom nuditi gostinske storitve. Šteje se, da je izvajalec prenehal nuditi gostinske storitve, ko gostje ne morejo več vstopati v gostinski prostor, če je ta v zaprtem prostoru, če pa dostopa v gostinski prostor ni mogoče fizično zapreti, ko izvajalec gostinske preneha gostom nuditi gostinske storitve.

(4) Gostje, ki so ob koncu obratovalnega časa še v gostinskem prostoru, ga morajo zapustiti najkasneje v 30 minutah v primeru strežbe pijač in enostavnih jedi, ki se običajno nudijo v kavarnah, slaščičarnah, okrepčevalnicah in barih, v ostalih primerih pa najkasneje v 60 minutah.

II. poglavje POSEBNI POGOJI ZA OPRAVLJANJE PREHRAMBNE DEJAVNOSTI

1. oddelek Skupni pogoji za prehrambno dejavnost

9. člen (prehrambni gostinski prostor)

(1) Prehrambni gostinski prostor je lahko prehrambni gostinski obrat ali v drug prostor oziroma objekt, kjer se prehrambna gostinska dejavnost lahko opravlja v skladu s tem zakonom.

(2) Vrste prehrambnega gostinskega obrata so:

- restavracija,
- gostilna,
- okrepčevalnica,
- kavarna,
- slaščičarna,
- bar,
- obrat za pripravo in dostavo jedi.

(3) Prehrambna dejavnost se opravlja tudi na turistični kmetiji v okviru dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji.

(4) Prehrambna dejavnost se lahko pod pogoji tega zakona opravlja tudi v premičnem gostinskem prostoru.

10. člen (obratovalni čas prehrambnega gostinskega prostora)

(1) Prehrambni gostinski prostor obratuje v skladu z objavljenim urnikom obratovalnega časa za vse dni v tednu. Urnik obratovalnega časa izvajalec prehrambne dejavnosti lahko prilagaja poslovnim potrebam v okviru časovnih mej obratovalnega časa iz drugega in tretjega odstavka tega člena in pridobljenega soglasja o podaljšanem obratovalnem času iz četrtega odstavka tega člena.

(2) Časovne meje rednega obratovalnega časa prehrambnega gostinskega obrata na določenem območju določi občina s splošnim aktom upoštevajoč bistvene okoliščine (namenska raba določenega območja, ipd.) in potrebe gospodarskega in splošnega razvoja občine, pri čemer ne sme presegati časovnega razpona med 6. in 2. uro zjutraj naslednjega dne, razen za hotelske restavracije, obrate za pripravo in dostavo jedi in gostinske obrate v sklopu igralnic in igralnih salonov, za katere je časovni razpon rednega obratovalnega časa med 0. in 24. uro.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek, so časovne meje obratovalnega časa prehrambnega gostinskega prostora, ki je v stanovanjski stavbi ali na območju, kjer so najbližja stanovanja oddaljena 100 metrov ali manj, med 6. in 22. uro, razen če občina v aktu iz prejšnjega odstavka na določenem območju,

upoštevajoč bistvene okoliščine določenega območja, razvojne usmeritve občine in vrste gostinskega prehrabnega prostora, zaradi potrebe po revitalizaciji mestnega jedra, izboljšanju privlačnosti naravnih in kulturnih znamenitosti ali po spodbujanju gospodarskega razvoja določenega območja določi daljši časovni razpon, v katerem lahko obratujejo, ki pa ne sme presegati časovnega razpona med 6. in 2. uro zjutraj naslednjega dne.

(4) Za obratovanje prehrabnega gostinskega prostora izven mej obratovalnega časa iz drugega in tretjega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: podaljšan obratovalni čas), je potrebno pisno soglasje občine. Občina o tem odloča na podlagi splošnega akta, ki vsebuje merila, ki vključujejo upoštevanje bistvenih okoliščin območja, razvojne usmeritve občine, vrste prehrabnega gostinskega prostora, nudenje glasbe in časovni obseg obratovanja v podaljšanem obratovalnem času (npr. čez celo leto, v poletnih mesecih, za vikende, za posebne priložnosti ipd.). V splošnem aktu iz prejšnjega odstavka občina določi tudi najdaljše časovno obdobje, za katero se daje soglasje, in dodatne pogoje in ukrepe za izdajo soglasja, če jih je potrebno določiti za zagotovitev sorazmernosti s pravico lokalnega prebivalstva do mirnega uživanja lastnine.

(5) Izvajalec prehrabne gostinske dejavnosti za soglasje občine iz prejšnjega odstavka vloži vlogo, v kateri opredeli časovno okvir obratovanja prehrabnega gostinskega prostora kot podaljšan obratovalni čas po urah obratovanja v dnevih, v katerih želi obratovati v podaljšanem obratovalnem času. Občina lahko s soglasjem vlogi tudi delno ugoditi.

(6) Občina pri izdaji soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času postopa po zakonu, ki ureja upravni postopek, razen če je posamezno vprašanje drugače določeno s tem zakonom.

(7) Občina lahko z odločbo prekliče soglasje k podaljšanemu obratovalnemu času, če izvajalec prehrabne dejavnosti v dotičnem prehrabnem gostinskem prostoru v podaljšanem času stori prekršek, ugotovljen s pravnomočno odločbo, ali v drugih primerih, določenih s splošnim aktom občine iz petega odstavka tega člena.

(8) Ne glede na peti odstavek tega člena, lahko izvajalec gostinske prehrabne dejavnosti obratuje brez soglasja občine izven časovnih mej obratovalnega časa iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena:

- dan državnega praznika, ki je dela prost dan, kot je določeno z zakonom, ki določa praznike, razne na dan spomina na mrtve;
- na dan pred državnim praznikom iz prejšnje alineje in
- na pustno soboto, pustni torek ter na Martinovo.

11. člen

(objava cen gostinskih storitev)

(1) Cene gostinskih storitev morajo biti na vidnem in dosegljivem mestu objavljene v gostinskem prostoru in sicer na način, da so vseh prostorih in na prostem, kjer se nudijo gostinske storitve, vidne in razpoznavne gostom.

(2) Šteje se, da so cene vidne in razpoznavne gostom kot izhaja iz prejšnjega odstavka v sledečih primerih:

- v vseh prostorih, kjer se nudijo gostinske storitve, je objavljen cenik, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslonu, ipd.), na mizah, točilnih pultih in drugi opremi

namenjeni za postavitve postreženega (v nadaljnjem besedilu: mize), pa je dostopen cenik oziroma jedilni listi in cenik pijač, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslonu, ipd.);

- v vseh prostorih, kjer se nudijo gostinske storitve, je objavljen cenik, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslonu, ipd.), na mizah pa je cenik oziroma jedilni list in cenik pijač v elektronski obliki, ki je berljiva posredno preko elektronskih naprav, ki jih imajo gosti običajno s seboj (mobilni telefoni, tablice, ipd.), gostinec pa na zahtevo gosta slednjemu izroči tudi cenik oziroma jedilni list in ceniki pijač, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslonu, ipd.).

(3) Cene gostinskih storitev morajo biti označene:

- pri pripravi oziroma postrežbi pijač z vrsto, količino in ceno pijače (z izjemo napitkov, kjer se količina meri s porcijo),
- pri pripravi oziroma postrežbi jedi z vrsto in ceno jedi, pri nesestavljenih delikatesnih jedeh pa tudi količino,
- s ceno storitev, ki jih gostinec zaračuna ob pripravi in postrežbi pijač oziroma jedi, na primer postrežnino,
- z označevanjem drugih lastnosti ali sestavin pijače in jedi v skladu z veljavnimi predpisi.

2. oddelek

Posebni pogoji za prehrambno dejavnost na turistični kmetiji

12. člen

(pogoji za turistične kmetije, ki ne nudijo nastanitve)

(1) Kmet mora za opravljanje prehrambne gostinske dejavnosti na turistični kmetiji upoštevati pogoje predpisov, ki urejajo opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, in pogoje tega zakona.

(2) Kmet lahko opravlja prehrambno gostinsko dejavnost v okviru svoje dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji tudi izven turistične kmetije v premičnem gostinskem prostoru na prireditvi, povezani s predstavitvijo podeželja ali tradicionalnimi običaji, pri čemer sme nuditi le jedi in pijače iz domačega okolja in lokalnega trga.

(3) Vrste turističnih kmetij, ki opravljajo prehrambno gostinsko dejavnost, določajo predpisi, ki urejajo dopolnilno dejavnost na kmetiji.

3. oddelek

Posebni pogoji za prehrambno dejavnost v premičnem gostinskem prostoru

13. člen

(pogoji za premične gostinske prostore)

(1) Prehrambna gostinska dejavnost se lahko opravlja v premičnem gostinskem prostoru začasno na javnih prireditvah (sejmih, koncertni festivali, ipd.) med njihovim trajanjem, vendar vsakokrat največ 30 dni.

(2) Prehrabna gostinska dejavnost se lahko opravlja v premičnem gostinskem prostoru tudi zaradi izboljšanja gostinske ponudbe, če občina sprejme splošni akt, s katerim opredeli dovoljena območja ter dovoljeno obdobje in dneve znotraj tega obdobja za opravljanje prehrabne dejavnosti v premičnih objektih.

(3) Za opravljanje dejavnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena morajo biti izpolnjeni pogoji, določeni s tem zakonom in drugimi predpisi.

III. poglavje POSEBNI POGOJI ZA OPRAVLJANJE NASTANITVENE DEJAVNOSTI

1. oddelek Skupni posebni pogoji za nastanitveno dejavnost

14. člen (nastanitveni prostor)

(1) Nastanitveni prostor je nastanitveni obrat ali drug prostor oziroma objekt, kjer se lahko izvaja nastanitvena dejavnost v skladu s tem zakonom.

(2) Vrste nastanitvenega obrata so:

- hotel,
- motel,
- penzion,
- prenočišče,
- mladinsko prenočišče,
- gostišče,
- apartma,
- hotelsko naselje,
- apartmajsko naselje,
- planinski dom,
- drug dom,
- glamping,
- kamp,
- šotorišče,
- postajališče za bivalna vozila,
- nestandardni nastanitveni obrat v naravi (npr. hiška na drevesu, nastanitev v vinskih sodih, ipd.).

(3) Nastanitvena dejavnost se opravlja tudi na turističnih kmetijah, ki nudijo nastanitev, kot dopolnilna dejavnost turizem na kmetiji.

(4) Pod pogoji tega zakona se nastanitvena dejavnost lahko opravlja tudi:

- v stanovanju v okviru oddajanja v kratkotrajni najem ali
- v določenih vrstah prostora za drug namen, če tako določi občina.

(5) Nastanitvena dejavnost se lahko opravlja tudi v marinah.

15. člen

(kategorizacija)

(1) Nastanitveni obrati, turistična kmetija, ki nudi nastanitev, in marina se pred pričetkom opravljanja dejavnosti kategorizirajo po vrsti in kakovosti opremljenosti in storitev v kakovostne kategorije in ves čas opravljanja nastanitvene dejavnosti poslujejo z oznako kakovostne kategorije, za katero izpolnjujejo vsa merila in standarde glede na vrsto nastanitvenega gostinskega prostora oziroma nastanitvenega obrata, ki se kategorizira.

(2) Kakovostne kategorije za nastanitvene obrate in marino se označujejo z zvezdicami, in sicer se nastanitveni obrat in marina lahko kategorizira z eno, dvema, tremi, štirimi zvezdicami, nekateri nastanitveni obrati pa tudi z petimi zvezdicami. Kakovostno kategorijo nastanitvenega obrata štiri ali pet zvezdic za nastanitveni obrat določi strokovnjak na področju kategorizacije nastanitvenih obratov (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalec nastanitvenih obratov).

(3) Kakovostne kategorije za turistične kmetije, ki nudijo nastanitev, se označujejo z jabolki, in sicer se kmetija, ki nudi nastanitev lahko kategorizira z eno, dvema, tremi, štirimi ali petimi jabolki. Kakovostno kategorijo štiri ali pet jabolok za turistično kmetijo, ki nudi nastanitev, določi strokovnjak na področju kategorizacije kmetij, ki nudijo nastanitev (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalec turističnih kmetij, ki nudijo nastanitev).

(4) Kakovostne kategorije po vrstah nastanitvenega gostinskega prostora, merila in standarde opremljenosti in storitev za posamezno kakovostno kategorijo glede na vrsto nastanitvenega gostinskega prostora, podrobnejši način kategorizacije ter strokovno usposabljanje in register ocenjevalcev nastanitvenih obratov in ocenjevalcev kmetij, ki nudijo nastanitev, predpiše minister, pristojen za turizem, v delu, ki se nanaša na kategorizacijo turističnih kmetij, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

16. člen

(vpis v Register turističnih nastanitev)

(1) Izvajalec gostinske dejavnosti mora pred pričetkom opravljanja nastanitvene dejavnosti vpisati nastanitveni prostor v Register turističnih nastanitev (v nadaljnjem besedilu: register) in pridobiti identifikacijsko številko nastanitvenega prostora (nastanitvenega obrata, turistične kmetije, stanovanja, prostora za drug namen, marine).

(2) Ponudniki kratkotrajnega najema morajo pred pričetkom oddajanja v kratkotrajni najem v register vpisati tudi vsak nedeljiv del stanovanja, ki je namenjen nastanitvi posameznega gosta oziroma posamezne skupine gostov (npr. soba ali več sob, ki se oddajajo v stanovanju, v nadaljnjem besedilu: nastanitvena enota) in pridobiti identifikacijsko številko vsake nastanitvene enote v stanovanju.

(3) Izvajalec gostinske dejavnosti mora ob vsaki spremembi podatkov iz prvega in drugega odstavka 22. člena tega zakona, v 15. dneh od nastanka teh okoliščin posodobiti podatke v registru.

17. člen

(obratovalni čas nastanitvenega prostora)

(1) Nastanitveni prostor obratuje v skladu z objavljenim urnikom obratovalnega časa za vse dni v tednu. Urnik obratovalnega časa izvajalec nastanitvene dejavnosti lahko prilagaja poslovnim potrebam.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, v stanovanju, ki se uporablja za oddajanje v kratkotrajni najem, in prostoru za drug namen, ki se uporablja za oddajanje prostora za drug namen v najem, v času, ko se v njih opravlja gostinska dejavnost, urnika obratovalnega časa ni treba objaviti.

2. oddelek
Posebni pogoji za nastanitveno dejavnost
na turistični kmetiji

18. člen
(pogoji za turistične kmetije, ki nudijo nastanitev)

(1) Kmet mora za opravljanje nastanitvene dejavnosti na turistični kmetiji upoštevati pogoje predpisov, ki urejajo opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, in pogoje tega zakona. .

(2) Vrste turističnih kmetij, ki nudijo nastanitev, določajo predpisi, ki urejajo dopolnilno dejavnost na kmetiji.

3. oddelek
Posebni pogoji za oddajanje v kratkotrajni najem

19. člen
(pogoji in soglasja)

(1) Oddajanje v kratkotrajni najem se opravlja v stanovanju ali delu stanovanja, razen v stanovanjih, ki so v stanovanjskih stavbah z oskrbovanimi stanovanji.

(2) V posameznem stanovanju v enostanovanjski stavbi ali dvostanovanjski stavbi se lahko nudi največ 15 ležišč. V posameznem stanovanju v večstanovanjski stavbi se lahko nudi največ 6 ležišč.

(3) Oddajanje v kratkotrajni najem se opravlja s soglasjem lastnika stanovanja in na podlagi in pod pogoji soglasja občine v skladu s tem zakonom.

(4) Ne glede na zahteve zakona, ki ureja lastninskopravna razmerja in upravljanje v večstanovanjskih stavbah, mora ponudnik kratkotrajnega najema za oddajanje stanovanja v večstanovanjski stavbi pridobiti soglasja solastnikov, ki imajo več kakor tri četrtine solastniških deležev, vključujoč soglasja vseh etažnih lastnikov vseh posameznih delov, katerih zidovi, tla ali stropi mejijo z njegovo stanovanjsko enoto.

(5) Posamezno stanovanje se, ne glede na to, ali se oddaja kot celota ali del, lahko oddaja v kratkotrajni najem do 30 dni v koledarskem letu.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek, se posamezno stanovanje lahko oddaja za dlje kot 30 dni v koledarskem letu, če je v občini oziroma na območju občine, za katerega je občina s splošnim aktom določila dovoljeno število dni oddajanja v kratkotrajni najem v koledarskem letu v posameznem stanovanju.

(7) Akt iz prejšnjega odstavka tega člena sprejme občina upoštevajoč:

- dopustnost nastanitvene dejavnosti v stanovanjih na posameznem območju občine glede na veljavne občinske prostorske akte in/ali
- analizo sprejemljivih sprememb, ki vključuje oceno učinkov sprememb v kvantiteti in kvaliteti gostov in drugih turističnih obiskovalcev v občini na nadaljnji turistični, gospodarski in splošni razvoj občine in posameznega območja z okoljskega, družbeno-kulturnega in ekonomskega vidika, še posebej na dostopnost stanovanj za prebivanje v občini, na zmožnosti komunalne oskrbe prebivalcev, gostov in drugih obiskovalcev in na zmožnosti zagotovitve javne infrastrukture (ceste, parkirišča, ipd.).

(8) Ponudnik kratkotrajnega najema mora za opravljanje kratkoročnega oddajanja nastanitve gostom v posameznem stanovanju predhodno pridobiti soglasje občine.

(9) V vlogi za izdajo soglasja občine za oddajanje v kratkotrajni najem za posamezno stanovanje ali njegov del se navede oziroma priloži:

- identifikacija stanovanja, v katerem želi izvajati kratkotrajno oddajanje stanovanj v najem – številka parcele, številka stavbe in številka dela stavbe;
- navedba, ali se oddaja stanovanje kot celota ali del stanovanja ali oboje;
- število ležišč, ki se nudijo za nastanitev gostov v stanovanju ali delu stanovanja;
- uporabno dovoljenje ali drug dokument po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ki izkazujejo, da gre za stanovanje;
- pisno soglasje vseh lastnikov stanovanja, da se strinjajo da se stanovanje uporablja tudi v namen oddajanja v kratkotrajni najem;
- če se stanovanja nahaja v večstanovanjski stavbi, pisno soglasje etažnih lastnikov, ki imajo solastniški delež večstanovanjske stavbe kot ga določa zakon, ki ureja lastninskopravna razmerja in upravljanje v večstanovanjskih stavbah oziroma kot ga določa četrti odstavek tega člena v primeru ponudnika kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, pri čemer najstarejše soglasje etažnega lastnika ni starejše od treh mesecev.

(10) Pristojni organ občine vložnika vloge iz prejšnjega odstavka v 15 dneh od prejema vloge pozove k dopolnitvi vloge, če ne vsebuje vseh podatkov in dokazil iz prejšnjega odstavka, z rokom za dopolnitev 15 dni. V primeru, da vložnik vloge ne dopolni v roku, pristojni organ občine vlogo iz devetega odstavka tega člena zavrže.

(11) Pristojni organ občine izda ponudniku kratkotrajnega najema soglasje za oddajanje v kratkotrajni najem za posamezno stanovanje ali njegov del v 60 dneh, ko je ponudnik kratkotrajnega najem vlogi priložil vse podatke in dokazila iz devetega odstavka tega člena, s trajanjem 3 leta.

(12) V soglasju občina določi dovoljeno število dni opravljanja oddajanja v kratkotrajni najem v koledarskem letu glede na ta zakon in splošni akt iz šestega odstavka tega člena.

(13) V primeru sprememb v okoliščinah, na podlagi katerih je ponudnika kratkotrajnega najema pridobil soglasje občine iz prejšnjega odstavka, razen v primeru sprememb v soglasju etažnih lastnikov večstanovanjske stavbe, mora ponudnik kratkotrajnega najema v 15 dneh o tem obvestiti pristojni organ občine, ki lahko soglasje prekliče ali ponudnika kratkotrajnega najema pozove, da vloži novo vlogo iz devetega odstavka tega člena.

(14) Ne glede na enajsti odstavek tega člena, pristojni organ občine ne izda soglasja za oddajanje v kratkotrajni najem za posamezno stanovanje ali njegov del in vlogo iz devetega odstavka tega člena zavrne, če:

- je iz podatkov in dokazil vloge razvidno, da se vloga ne nanaša na stanovanje po tem zakonu;
- če stanovanje, ki je v enostanovanjski stavbi ali dvostanovanjski stavbi nudi več kot 15 ležišč ali
- če stanovanje, ki je v večstanovanjski stavbi nudi več kot 6 ležišč.

(15) Vložnik vloge iz devetega odstavka tega člena se lahko zoper odločitev pristojnega organa občine iz tega člena v 8. dneh od prejema odločitve pritoži drugostopenjskemu organu občine.

20. člen

(vpis ponudnika kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, v poslovni register)

(1) Ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, se mora pred vpisom v Register turističnih nastanitev vpisati v poslovni register v skladu s tem zakonom.

(2) Ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, v prijavi za vpis v poslovni register predloži sledeče podatke:

- firma, ki je sestavljena iz imena in priimka in besedne zveze »ponudnik kratkotrajnega najema« z možnimi dodatnimi sestavinami kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe;
- skrajšana firma, ki je sestavljena iz imena in priimka in besedne zveze »ponudnik kratkotrajnega najema«;
- poslovni naslov, ki je ulica, hišna številka, dodatek k hišni številki, identifikator EID hišne številke številka stanovanja ali poslovnega prostora v večstanovanjski stavbi, kraj pošte, poštna številka, naselje, občina in država stalnega prebivališča;
- podatki o ponudniku kratkotrajnega najema, ki so ime in priimek, EMŠO ali davčno številko, če fizična oseba nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, naslov stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, če ima v Republiki Sloveniji samo začasno prebivališče naslov začasnega prebivališča, za druge fizične osebe, ki v Republiki Sloveniji nimajo stalnega ali začasnega prebivališča naslov stalnega prebivališča v tujini,
- podatek o zavezanosti za DDV;
- podatek o vrsti lastnine;
- telefon, elektronski naslov z oznako, ali ponudnik kratkotrajnega najema želi, da so podatki objavljeni ali ne, in spletna stran ponudnika kratkotrajnega najema;
- podatek o delih, ki je naslov oziroma naslovi, kjer se opravlja dejavnost izven sedeža ponudnika kratkotrajnega najema (ulica, hišna številka, dodatek k hišni številki, identifikator EID hišne številke številka stanovanja ali poslovnega prostora v večstanovanjski stavbi, kraj pošte, poštna številka, naselje, občina in država).

(3) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPEŠ) kot upravljevec poslovnega registra obdeluje naslednje podatke o posameznem ponudniku kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba kot subjektu vpisa:

1. datum vpisa v poslovni register;
2. matična številka;
3. davčna številka in identifikacijska številka za DDV;
4. firma v smislu prve alineje prejšnjega odstavka;
5. skrajšana firma v smislu druge alineje prejšnjega odstavka;

6. sedež v smislu kraja poslovnega naslova iz tretje alineje prejšnjega odstavka;
7. poslovni naslov iz tretje alineje prejšnjega odstavka;
8. deli subjekta vpisa v smislu zadnje alineje prejšnjega odstavka;
9. pravnoorganizacijska oblika in podoblika v skladu s šifrantom;
10. računi, odprti v Republiki Sloveniji in tujini,
11. kontaktni podatki: telefon in elektronski naslov, vključno s podatkom, ali subjekt vpisa dovoljuje javno objavo teh podatkov ter naslov spletne strani;
12. datum in vrsta spremembe podatkov;
13. datum izbrisa iz poslovnega registra.

(4) Glede načina vpisa, vpisa sprememb podatkov in izbrisa ponudnika kratkotrajnega najema iz poslovnega registra se uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovni register, in sicer določbe, ki se uporabljajo za subjekte vpisa, ki se vpišejo samo v poslovni register in ne potrebujejo akta drugega pristojnega organa.

(5) Glede vprašanj vpisa ponudnika kratkotrajnega najema, ki so fizične osebe, v poslovni register, ki niso izrecno navedeni v tem členu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovni register.

4. oddelek

Posebni pogoji za nastanitveno dejavnost v prostoru za drug namen

21. člen

(pogoji in soglasje)

(1) Nastanitvena dejavnost se lahko izvaja v prostoru za drug namen, ki ga občina prepozna kot pomembnega za obogatitev turistične ponudbe občine oziroma destinacije s stališča trajnosti, avtentičnosti ali inovativnosti ter za celovit razvoj občine.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka občina s splošnim aktom določi, v katerih vrstah prostorov za drug namen, na katerem območju občine in v kakšnem časovnem obdobju je opravljanje nastanitvene dejavnosti v prostoru za drug namen dovoljeno.

(3) V posameznem prostoru za drug namen se lahko opravlja nastanitvena dejavnost z največ 15 ležišči, s soglasjem lastnika nepremičnine oziroma objekta in na podlagi soglasja občine, v skladu s tem zakonom.

(4) Občina s splošnim aktom iz drugega odstavka tega člena določi pogoje za izdajo soglasja za opravljanje nastanitvene dejavnosti v prostorih za drug namen, ki upoštevajo:

- vrsto objekta oziroma zemljišča ter prvotni in siceršnji namen uporabe;
- potrebe občine po specifični ponudbi, ki bi obogatila ponudbo s trajnostnimi, avtentičnimi in inovativnimi elementi; in
- nosilno zmogljivost občine oziroma posameznega območja z vidika komunalne in druge infrastrukture.

(5) V vlogi za izdajo soglasja občine za izvajane nastanitvene dejavnosti v posameznem prostoru za drug namen se navede oziroma priloži:

- identifikacija nepremičnine ali objekta, v katerem želi opravljati nastanitveno dejavnost – številka parcele, številka stavbe in številka dela stavbe;

- navedbo, katere nastanitvene enote se oddajajo in število ležišč, ki se nudijo za nastanitev gostom;
- uporabno dovoljenje ali drug dokument po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ki izkazujejo, da gre za prostore za drug namen po tem zakonu;
- pisno izjavo vseh lastnikov objektov oziroma zemljišč, da se strinjajo da se prostori za drug namen uporablja v namen nastanitvene dejavnosti;
- druge podatke in dokazila, ki jih zahteva splošni akt občine iz drugega odstavka tega člena.

(6) Pristojni organ občine vložnika vloge iz prejšnjega odstavka v 15 dneh od prejema vloge pozove k dopolnitvi vloge, če ne vsebuje vseh podatkov in dokazil iz prejšnjega odstavka, z rokom za dopolnitev 15 dni. V primeru, da vložnik vloge ne dopolni v roku, pristojni organ občine vlogo iz prejšnjega odstavka tega člena zavrže.

(7) Na podlagi popolne vloge občina izda gostincu soglasje za začasno opravljanje nastanitvene dejavnosti v prostorih za drug namen, če izpolnjuje pogoje iz tega zakona in splošnega akta občine iz drugega odstavka tega člena. V nasprotnem primeru vlogo zavrne. Občina lahko daje soglasje iz tega odstavka za največ 3 leta.

(8) Vložnik vloge iz petega odstavka tega člena se lahko zoper odločitev pristojnega organa občine iz tega člena v 8 dneh od prejema odločitve pritoži drugostopenjskemu organu občine.

TRETJI DEL REGISTER TURISTIČNIH NASTANITEV

22. člen

(podatki, ki se obdelujejo v registru)

(1) Register je informatizirana zbirka podatkov o nastanitvenih obratih in drugih nastanitvenih prostorih, ki ga upravlja AJPES. Podatki v registru so javni, razen izjem, ki so določene v tem zakonu, in brezplačno dostopni na spletni strani AJPES.

(2) V registru se za namen izdaje enotne identifikacijske številke nastanitvenega prostora in zagotavljanja skladnosti izvajanja nastanitvene dejavnosti obdelujejo naslednji podatki za posamezen nastanitveni prostor vseh vrst iz 14. člena tega zakona (nastanitveni obrat; kmetija, ki nudi nastanitev; stanovanje, ki se oddaja v kratkotrajni najem; prostor za drug namen, ki se uporablja za nastanitveno dejavnost) in marine:

- identifikacijska številka nastanitvenega prostora in njena veljavnost;
- naziv nastanitvenega prostora;
- podroben naslov gostinskega nastanitvenega prostora z označbo parcelne številke in številke stavbe ter nadstropjem;
- podatki o izvajalcu nastanitvene dejavnosti (matična številka, davčna številka, naziv, sedež in naslov, pravnoorganizacijska oblika, glavna dejavnost po uredbi, ki določa standardno klasifikacijo dejavnosti in kontaktni podatki iz poslovnega registra);
- zakoniti zastopniki izvajalca nastanitvene dejavnosti, če je pravna oseba;
- telefonski kontakt izvajalca nastanitvene dejavnosti, če je fizična oseba, ali vsaj enega zakonitega zastopnika, če je izvajalca nastanitvene dejavnosti pravna oseba;
- vrsta gostinskega nastanitvenega prostora, z vrsto nastanitvenega obrata v primeru vpisa nastanitvenega obrata ali z vrsto stanovanja v primeru vpisa stanovanja (hiša, stanovanja v dvostanovanjski stavbi, stanovanje v večstanovanjski stavbi);
- vrsta in število nastanitvenih enot;
- podatek, ali se oddaja celo stanovanje ali njegov del, v primeru vpisa stanovanja;

- podatek, ali je stanovanje stalno ali začasno prebivališče ponudnika kratkotrajnega najema ali za druge namene, v primeru vpisa stanovanja;
- kategorija gostinskega nastanitvenega prostora;
- podatki o zmogljivosti gostinskega nastanitvenega prostora – največje število gostov, ki so lahko nastanjeni v enoti;
- podatek o dostopnosti gostinskega nastanitvenega prostora gibalno oviranim osebam;
- elektronska pošta in drugi kontaktni podatki gostinskega nastanitvenega prostora;
- številka, datum in izdajatelj dovoljenja za izvajanje dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji;
- številka, datum in izdajatelj soglasja občine iz enajstega odstavka 19. člena tega zakona v primeru vpisa stanovanja kot nastanitvenega prostora;
- številka, datum in izdajatelj soglasja občine iz sedmega odstavka 21. člena tega zakona v primeru vpisa prostora za drug namen kot nastanitvenega prostora;
- datum vpisa v register;
- datum vpisa spremembe podatkov v register;
- datum izbrisa iz registra;
- druge podatke, če tako določa ta zakon.

(3) V registru se za namen enotne identifikacijske številke nastanitvene enote in zagotavljanja skladnosti izvajanja nastanitvene dejavnosti obdelujejo tudi naslednji podatki za posamezno nastanitveno enoto stanovanja, ki se oddaja v kratkotrajni najem:

- identifikacijska številka stanovanja kot gostinskega nastanitvenega prostora in njena veljavnost;
- identifikacijska številka nastanitvene enote in njega veljavnost;
- vrsta nastanitvene enote;
- podatki o zmogljivosti nastanitvene enote – največje število gostov, ki so lahko nastanjeni v enoti.

(4) Podatki iz tretje, šeste in desete alineje prvega odstavka tega člena niso javni, temveč do njih lahko dostopa le AJ PES in inšpekcijski organi po tem zakonu za namen zagotavljanja skladnosti izvajanja nastanitvene dejavnosti

23. člen (vloga za vpis v register)

(1) Za vpis nastanitvenega prostora v register mora izvajalec nastanitvene dejavnosti vložiti spletno prijavo pri AJ PES s tem, da za vsak gostinski nastanitveni prostor navede podatke iz druge, tretje, pete do osemnajste alineje drugega odstavka prejšnjega člena in matično številko izvajalca nastanitvene dejavnosti.

(2) Ponudnik kratkotrajnega najema za vpis posamezne nastanitvene enote v stanovanju v register v spletno prijavo pri AJ PES navede podatke iz tretje in četrte alineje tretjega odstavka prejšnjega člena.

24. člen (identifikacijska številka in njena veljavnost)

(1) AJ PES izvede avtomatični vpis v register in izdajo enolične identifikacijske številke za nastanitveni prostor, ko izvajalec nastanitvene dejavnosti poda popolno vlogo iz prvega odstavka prejšnjega člena, če za isti nastanitveni prostor ni že izdana veljavna identifikacijska številka.

(2) AJ PES izvede avtomatični vpis v register in izdajo enolične identifikacijske številke nastanitvene enote v stanovanju, ko ponudnik kratkotrajnega najema poda popolno vlogo iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena, če za isto nastanitveno enoto ni že izdana veljavna identifikacijska številka.

(3) Register omogoča, da izvajalec nastanitvene dejavnosti sam posodobi podatke iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena ali sam izbriše gostinski nastanitveni prostor ali nastanitveno enoto iz registra in sicer v 15. dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja opravljanja dejavnosti.

(4) AJPES in inšpekcijski organi, pristojni za nadzor nad izvrševanjem določb o posebnih pogojih za oddajanje v kratkotrajni najem, lahko kadar koli po izdaji identifikacijske številke nastanitvenega prostora in identifikacijske številke nastanitvene enote preverijo popolnost in pravilnost podatkov iz vloge iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

(5) Če se po vpisu v register in izdaji identifikacijske številke na podlagi preverbe iz prejšnjega odstavka ugotovi, da so posredovani podatki iz vloge iz prvega ali drugega odstavka prejšnjega člena nepopolni ali nepravilni, AJPES izvajalca nastanitvene dejavnosti pozove, da v roku 8. dni vlogo dopolni ali odpravi nepravilnosti. Če izvajalec nastanitvene dejavnosti tega ne stori v danem roku, lahko AJPES začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke gostinskega nastanitvenega prostora ali nastanitvene enote.

(6) Če se po vpisu v register in izdaji identifikacijske številke na podlagi preverbe iz četrtega odstavka ugotovi, da obstajajo očitni in resni dvomi o verodostojnosti in veljavnosti posredovanih podatkov iz vloge iz prvega ali drugega odstavka prejšnjega člena nepopolni ali nepravilni, lahko AJPES začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke gostinskega nastanitvenega prostora ali nastanitvene enote.

(7) Na podlagi obvestila pristojnega organa občine ali ugotovitve AJPES kot upravljavca spletne aplikacije za poročanje podatkov iz knjige gostov na podlagi zakona, ki ureja prijavo prebivališča, da podatki za nastanitveni prostor niso bili poročani preko te spletne aplikacije neprekinjeno najmanj 12 mesecev, lahko AJPES začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke gostinskega nastanitvenega prostora.

(8) Preden AJPES z odločbo začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke gostinskega nastanitvenega prostora ali nastanitvene enote iz razlogov iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena, o tej nameri pisno obvesti izvajalca nastanitvene dejavnosti z navedbo razlogov, pozivom, da v 8 dneh poda izjavo v zadevi, in pozivom, da v 8. dneh odpravi nepravilnosti ali neveljavnost, če je to mogoče.

(9) Če izvajalec nastanitvene dejavnosti ne poda izjave v roku iz prejšnjega odstavka ali ali razlogi za začasen preklic identifikacijske številke obstajajo kljub izjavi izvajalca nastanitvene dejavnosti oziroma nepravilnosti ali neveljavnost ni odpravljena, AJPES z odločbo začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke gostinskega nastanitvenega prostora ali nastanitvene enote.

(10) Če AJPES z odločbo začasno prekliče identifikacijsko številko nastanitvenega prostora, ki je stanovanje, s to odločbo začasno prekliče tudi identifikacijske številke morebitnih nastanitvenih enot stanovanja.

(11) Izvajalec nastanitvene dejavnosti se lahko zoper odločbo iz prejšnjega odstavka pritoži v roku v 15. dneh od vročitve odločbe. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za gostinstvo

(12) V primeru iz prejšnjega odstavka je identifikacijska številka gostinskega nastanitvenega prostora ali nastanitvene enote začasno preklicana dokler izvajalec nastanitvene dejavnosti ne dopolni ali popravi podatkov iz prvega ali drugega odstavka prejšnjega člena.

(13) Podatki o nastanitvenem prostoru se ob izbrisu gostinskega nastanitvenega prostora oziroma nastanitvene enote iz registra prenesejo v arhiv registra pri AJPES. Podatki arhiva so javni eno leto po izbrisu nastanitvenega obrata iz registra, nato pa se zbršejo.

(14) Minister, pristojen za gostinstvo, podrobneje predpiše vzpostavitev in upravljanje registra, podatke, ki se vodijo v registru, način, vsebino in obliko prijave vpisa in spremembe podatkov ter način in postopek suspenza veljavnost identifikacijske številke in izbrisa iz registra, hrambo dokumentacije in podatkov ter način dostopa do podatkov iz registra.

25. člen (povezave in dostopnost registra)

(1) AJPES za upravljanje registra brezplačno in avtomatično pridobiva, uporablja in obdeluje podatke iz poslovnega registra in drugih uradnih evidenc, če so potrebne za vodenje registra.

(2) AJPES za zagotavljanje točnosti in ažurnosti podatkov iz drugega odstavka 22. člena tega zakona v register iz poslovnega registra in drugih evidenc iz prejšnjega odstavka samodejno prevzema tudi spremembe teh podatkov.

(3) AJPES omogoči neposreden vpogled v vse podatke registra inšpekcijskim organom za namen nadzora nad izvrševanjem tega zakona.

(4) AJPES zagotavlja podatke iz registra na način, določen s predpisom iz štirinajstega odstavka prejšnjega člena tega zakona.

ČETRTI DEL UKREPI TRAJNOSTNEGA TURIZMA

26. člen (nudenje pitne vode iz javnega omrežja)

(1) Vsak gostinski prostor, priključeni na javno vodovodno omrežje, svojim gostom nudi pitno vodo iz javnega vodovodnega omrežja.

(2) Voda iz prejšnjega odstavka se nudi v posodi za večkratno uporabo ali v posodi, ki ne vsebuje plastike.

27. člen (trajnostno načrtovanje gostinstva)

Občina pri pripravi občinskih prostorskih načrtov oziroma občinskih podrobnih prostorskih načrtov upošteva potrebe trajnostnega razvoja gostinstva in turizma in lokalnega prebivalstva v zvezi z gostinstvom in turizmom in nosilno zmogljivost lokalne skupnosti oziroma posameznih območij lokalne skupnost.

PETI DEL NADZOR

I. poglavje
INŠPEKCIJSKI ORGANI IN UPRAVNI UKREPI

28. člen
(pristojni inšpekcijski organi)

(1) Nadzor nad uresničevanjem določb tega zakona opravlja tržni inšpekcijski organ. Nadzor nad uresničevanjem nekaterih določb tega zakona opravljajo tudi občinski inšpekcijski organi (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpekcijski organi).

(2) Pristojni inšpekcijski organi imajo pooblastila določena v predpisih, ki urejajo njihove pristojnosti, in izrekajo ukrepe v skladu s tem zakonom.

29. člen
(pristojnosti občinske inšpekcije)

Občinska inšpekcija opravlja nadzor nad izvajanjem sledečih določb tega zakona:

- določbe o obratovalnem času gostinskega prostora (8., 10. in 17. člen);
- določbe o posebnih pogojih za opravljanje gostinske prehrabne dejavnost v premičnem gostinskem prostoru (13. člen);
- določbe o posebnih pogoji za oddajanje v kratkotrajni najem (19. člen);
- določbe o posebnih pogoji za opravljanje nastanitvene dejavnosti v prostoru za drug namen (21. člen).

30. člen
(pristojnosti drugih inšpekcijskih organov)

Nadzor nad uresničevanjem pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti, ki so določeni v drugih predpisih (tretji odstavek 6. člena), opravljajo inšpekcijski organi, ki so določeni v teh predpisih, v skladu s pristojnostmi in ukrepi, določenimi v predpisih, ki urejajo njihovo delovanje, in sicer:

- nadzor nad uresničevanjem prve alineje tretjega odstavka 6. člena izvaja inšpekcijski organ, pristojen za nadzor nad uresničevanjem predpisov o graditvi objektov;
- nadzor nad uresničevanjem druge alineje tretjega odstavka 6. člena izvaja inšpekcijski organ, pristojen za nadzor nad uresničevanjem predpisov s področja kmetijstva;
- nadzor nad uresničevanjem tretje alineje tretjega odstavka 6. člena izvaja inšpekcijski organ, pristojen za nadzor nad uresničevanjem predpisov, ki urejajo področje varnosti živil;
- nadzor nad uresničevanjem četrte alineje tretjega odstavka 6. člena izvaja inšpekcijski organ, pristojen za nadzor nad uresničevanjem predpisov, ki urejajo področje varstva pri delu;
- nadzor nad ustreznostjo soglasij etažnih lastnikov v večstanovanjskih stavbah iz 19. člena tega zakona izvaja inšpekcijski organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov s stanovanjskega področja.

31. člen
(upravni ukrepi)

(1) Pristojni inšpekcijski organi v okviru svoje pristojnosti nadzora z odločbo odredi ukrep za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v določenem roku, če pri nadzoru ugotovi:

- da gostinski prostor ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 6. člena;
- da gostinski prostor ne izpolnjuje določbe glede označevanja iz 7. člena;
- da se opravlja gostinska dejavnost v gostinskem prostoru v nasprotju z 9. členom ali 14. členom;

- da gostinski prostor obratuje v podaljšanem obratovalnem času brez soglasja občine iz 10. člena;
- da nastanitveni prostor ni kategoriziran ali ne izpolnjuje določbe glede kategorizacije iz 15. člena;
- da nastanitveni prostor ni vpisan v register (16. člen).

(2) Če izvajalec gostinske dejavnosti nepravilnosti ali pomanjkljivosti ne odpravi v roku iz odločbe inšpektorja iz prejšnjega odstavka, lahko inšpektor do odprave nepravilnosti ali pomanjkljivosti oziroma dokler je to potrebno, z odločbo prepove opravljanje dejavnosti.

(3) Inšpektor brez da bi prej določil rok za odpravo nepravilnosti ali pomanjkljivosti z odločbo začasno ali trajno prepove opravljanje dejavnosti, če pri nadzoru ugotovi, da:

- se gostinska dejavnost opravlja v stanovanju brez soglasja občine iz 19. člena;
- se gostinska dejavnost opravlja v prostoru za drug namen brez soglasja občine iz 21. člena;
- izvajalec gostinske dejavnosti ponavlja prekrške iz 32. in 33. člena.

(4) Inšpektor po izvršljivosti inšpekcijske odločbe, s katero se začasno ali trajno prepove opravljanje gostinske dejavnosti gostinski prostor označi s zaščitnim trakom inšpekcije in kopijo izvršljive inšpekcijske odločbe, ne glede na to, ali je inšpekcijski zavezanec oziroma lastnik navzoč.

II. poglavje KAZENSKÉ DOLOČBE

32. člen

(1) Z globo od 1.200 do 40.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik za prekršek:

- če gostinski prostor ne izpolnjuje zahtev, ki se nanašajo na postavitve, komunalno oskrbo in opremljenost gostinskih prostorov in funkcionalnih zunanjih površin (prva alineja prvega odstavka 6. člena);
- če ne izpolnjuje zahtev glede vsebine in obsega gostinskih in spremljajočih storitev (druga alineja prvega odstavka 6. člena);
- če gostinskega prostora ne označi v skladu z zakonom (7. člen);
- če ne objavi urnika obratovalnega časa v skladu z zakonom (drugi odstavek 8. člena) ali ne obratuje v skladu z objavljenim urnikom (prvi odstavek 10. člena in 17. člena);
- če prehrambni gostinski prostor obratuje izven časovnih mej tega zakona (drugi in tretji odstavek 10. člena), splošnega akta (drugi in tretji odstavek 10. člena) ali soglasja občine k podaljšanemu obratovalnemu času (četrti odstavek 10. člena);
- če ne objavi cen gostinskih storitev (11. člen)
- če opravlja prehrambno gostinsko dejavnost v premičnem gostinskem prostoru preko časovne omejitve v zakonu (prvi odstavek 13. člena) ali v nasprotju s splošnim aktom občine (drugi odstavek 13. člena).

(2) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki opravlja dejavnost:

- kmet, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;
- ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, ki stori prekršek iz prve, druge ali tretje, alineje prvega odstavka tega člena.

33. člen

(4) Z globo od 2.000 do 40.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik za prekršek:

- če se nastanitveni prostor, ki se mora kategorizirati, ne kategorizira ali če posluje z oznako kakovostne kategorije, za katero ne izpolnjuje vseh meril in standardov glede na vrsto nastanitvenega prostora, ki se kategorizira (15. člen);
- če nastanitveni obrat s štirimi ali petimi zvezdicami, ni kategoriziral ocenjevalec nastanitvenih obratov (drugi odstavek 15. člena);
- če nastanitveni prostor ni vpisan v register (prvi odstavek 16. člena) ali je vpisan z napačnimi podatki (tretji odstavek 16. člen);
- če nastanitvena enota v stanovanju ni vpisana v register v skladu z zakonom (drugi odstavek 16. člena) ali je vpisana z napačnimi podatki (tretji odstavek 16. člena).

(5) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(6) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki opravlja dejavnost v skladu s tem zakonom:

- kmet, če kmetijo, ki nudi nastanitev, ki se kategorizira s štirimi ali petimi jabolki, ni kategoriziral ocenjevalec kmetij, ki nudijo nastanitev (drugi odstavek 14. člena);
- ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, ki stori prekršek iz tretje ali četrte alineje prvega odstavka tega člena.

34. člen

(1) Z globo od 8.000 do 60.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik za prekršek:

- če opravlja gostinsko dejavnost v stanovanju brez soglasja občine iz 19. člena ali preko časovnih in drugih omejitev soglasja občine za opravljanje kratkotrajnega oddajanja stanovanja v najem;
- če opravlja gostinsko dejavnost v prostoru za drug namen brez veljavnega soglasja občine iz 21. člena ali preko časovnih in drugih omejitev soglasja občine za opravljanje gostinske dejavnosti v prostoru za drug namen;
- če opravlja dejavnost v času začasne ali trajne prepovedi opravljanja gostinske dejavnosti ali če odstrani zaščitni trak oziroma inšpekcijsko odločbo (tretji odstavek 32. člena).

(2) Z globo od 2.000 do 6.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki opravlja dejavnost:

- kmet, ki stori prekršek iz tretje alineje prvega odstavka tega člena;
- ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, ki stori prekršek iz prve ali tretje alineje prvega odstavka tega člena.

ŠESTI DEL PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

35. člen (veljavnost podzakonskih predpisov)

(1) Podzakonske akte iz drugega odstavka 6. člena, četrtega odstavka 15. člena in štirinajstega odstavka 24. člena tega zakona sprejme pristojni minister najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 35/17),
- Pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih obratov (Uradni list RS, št. 22/18, 5/19 in 182/20),
- Pravilnik o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost (Uradni list RS, št. 78/99, 107/00, 30/06, 93/07 in 16/21) in
- Pravilnik o načinu vpisa sobodajalcev v Poslovni register Slovenije (Uradni list RS, št. 112/07),
- Pravilnik o registru nastanitvenih obratov (Uradni list RS, št. 70/2016),

se pa še uporabljajo do sprejetja predpisov iz prejšnjega odstavka ali dlje, če tako določa ta zakon.

36. člen

(prehodna obdobja uporabe)

(1) Določbe 8., 10. in 17. člena tega zakona se uporabljajo od 1. 1. 2025, do takrat se glede obratovalnega časa gostinskih prostorov uporablja 12. člen Zakona o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 - uradno prečiščeno besedilo, 26/14 - ZKme-1B, 52/16) in Pravilnik o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost (Uradni list RS, št. 78/99, 107/00, 30/06, 93/07 in 16/21).

(2) Določbe 15. člena tega zakona se uporabljajo od dneva uveljavitve podzakonskega akta iz četrtega odstavka 15. člena tega zakona. Nastanitveni prostori, ki so na dan začetka uporabe določb 15. člene tega zakona že kategorizirani, morajo uskladiti kategorizacijo v skladu s tem zakonom in podzakonskim aktom iz četrtega odstavka 15. člena tega zakona v 12 mesecih od začetka uporabe 15. člena tega zakona.

(3) Izvajalci nastanitvene dejavnosti se kategorizirajo v skladu s tem zakonom in podzakonskim aktom iz četrtega odstavka 15. člena tega zakona v roku 12 mesecev po uveljavitvi zakona.

(4) Določbe 19., 20. in 21. člena tega zakona se začnejo uporabljati 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona, do takrat se glede opravljanja gostinske dejavnosti v stanovanju in prostoru za drug namen uporablja 14. in 14.a člen Zakona o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – Zkme-1B, 52/16) in Pravilnik o načinu vpisa sobodajalcev v Poslovni register Slovenije (Uradni list RS, št. 112/07).

(5) Določbe 16. člena tega zakona in določbe tretjega dela tega zakona (Register turističnih nastanitvev) se uporabljajo od 1. 1. 2026, do takrat se glede registracije nastanitvenih prostorov uporabljajo določbe poglavja IV.A Zakona o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 - uradno prečiščeno besedilo, 26/14 - ZKme-1B, 52/16) in Pravilnik o registru nastanitvenih obratov (Uradni list RS, št. 70/2016). Izvajalci nastanitvene dejavnosti bodo morali uskladiti stanje v Registru turističnih nastanitvev do 31. 3. 2026.

37. člen

(prenehanje veljavnosti prejšnjega zakona)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – ZKme-1B in 52/16), ki pa se še uporablja v delu, kot določa ta zakon.

38. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Prvi člen navaja vsebino zakona, to je: urejanje gostinske dejavnosti, vrste gostinske dejavnosti ter pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti.

K 2. členu

V členu so navedeni izrazi, uporabljeni v tem zakonu in njihov pomen.

K 3. členu

V členu je definirano, da gostinska dejavnost vključuje dejavnost priprave in strežbe jedi in pijač - prehrabna dejavnost in dejavnost nastanitve gostov - nastanitvena dejavnost. Opisane so storitve, ki se nudijo pri prehrabni gostinski dejavnosti, in sicer priprava in strežba hrane, primerne za takojšnje uživanje, priprava in strežba pijač, primernih za takojšnje uživanje in priprava in dostava hrane in/ali pijač, primernih za takojšnje uživanje. Opisane so storitve, ki se nudijo pri opravljanju nastanitvene dejavnosti, to so nudenje storitev nastanitve gosta, in v določenih vrstah gostinskih prostorov tudi spremljajoče storitve priprave in strežbe jedi in pijač.

V členu je določen odstop od zakona, ki ureja trgovino, in sicer izvajalec gostinske dejavnosti lahko brez izpolnjevanja pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja trgovino, nudi posamezne izdelke, katerih ponudba je v gostinstvu običajna (spominki, turistične publikacije, bonboni ipd.) oziroma, ki zaokrožujejo njegovo osnovno ponudbo, ki jo izvaja (suhomesnati izdelki, ustekleničene pijače ipd.). Pri tem med izdelke, katerih ponudba je v gostinstvu običajna, spadajo še vedno tudi tobačni izdelki v smislu ipd., čeprav v določbi niso več izrecno imenovani.

K 4. členu

V členu je definiran gostinski prostor, ki je lahko gostinski obrat ali druga vrsta prostora oziroma objekta, ki ga določa ta zakon. Gostinski obrat je lahko tudi v poslovnem prostoru, v katerem se pretežno opravlja druga gospodarska dejavnost, na način, da so jasno razvidne meje gostinskega obrata. Kot primeren način za zagotovitev te razmejenosti se lahko uporabijo različni, tudi premični predmeti kot so: nizke police, korita za rože, premične pregrade, ipd. Gostinski prostor je tudi turistična kmetija na katerem se izvaja gostinstvo kot dopolnilna dejavnost turizem na kmetiji, pri čemer člen nalaga upoštevanje pogojev tega zakona in predpisov, ki urejajo dopolnilno dejavnost na kmetiji.

K 5. členu

Člen določa kdo so lahko izvajalci gostinske dejavnosti. Gostinec je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sme opravljati gostinsko dejavnost v skladu s predpisi, ki urejo ustanovitev in delovanje pravnoorganizacijske oblike pravne osebe ali podjetnika. Kmet kot nosilec kmetijske dejavnosti lahko izvaja dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji na podlagi predpisov, ki urejajo kmetijstvo in dopolnilno dejavnost na kmetiji. Ponudnik kratkotrajnega najema je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki je s statusom »ponudnik kratkotrajnega najema« vpisana v Poslovni register Slovenije na način, določen v tem zakonu. Pravna ali fizična oseba s sedežem in registrirano gostinsko dejavnostjo v drugi državi članici Evropske unije ali državi članici Evropskega gospodarskega prostora lahko v skladu s pravili, ki urejajo izvajanje pravice do svobode ustanavljanja ponudnikov storitev in prostega čezmejnega opravljanja storitev, opravljajo gostinsko dejavnost v Republiki Sloveniji pod pogoji tega zakona.

K 6. členu

Ta člen določa pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za opravljanje gostinske dejavnosti, in sicer zahteve glede postavitve, komunalne oskrbe in opremljenosti z ležišči in drugo opremo gostinskih prostorov in funkcionalnih zunanjih površin glede na označeno vrsto gostinskega obrata oziroma glede na vrsto gostinskega prostora ter zahteve glede vsebine in obsega gostinskih in spremljajočih storitev, ki se nudijo v označeni vrsti gostinskega obrata oziroma vrsti gostinskega prostora. Naštete pogoje

predpiše minister, pristojen za gostinstvo, pri čemer mora na del, ki se nanaša na dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji, podati soglasje minister, pristojen za kmetijstvo.

Izvajalec gostinske dejavnosti mora za opravljanje gostinske dejavnosti v gostinskem prostoru izpolnjevati tudi pogoje, ki jih določajo drugi predpisi, pri čemer je izpostavljeno, da mora biti pridobljeno uporabno dovoljenje objekta glede na namen uporabe gostinstvo v skladu s predpisi o graditvi objektov, če slednji to zahtevajo, izpolnjeni morajo biti pogoji in zahteve opravljanja dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji, kot določajo predpisi s področja kmetijstva, pogoji glede zagotavljanje varnosti živil kot določajo predpisi, ki urejajo področje varnosti živil ter pogoji glede zagotavljanje varstva pri delu kot določajo predpisi, ki urejajo področje varstva pri delu.

Določena je izjema od predpisov, ki urejajo graditev objektov v primeru oddajanja v kratkotrajni najem ali oddajanja prostora za drug namen v najem, in sicer je potrebno v teh primerih imeti pridobljeno uporabno dovoljenje za prvotni namen uporabe, če predpisi o graditvi objektov zahtevajo uporabno dovoljenje. Pri tem se upoštevajo tudi vse izjeme glede pridobitve uporabnega dovoljenja kot jih določajo predpisi o graditvi objektov. To določilo se nanaša predvsem na stanovanja, katerih namenska raba je prebivanje in tudi na druge objekte, katerih namenska raba ni gostinska (npr. zidanice). Namen te določbe je, da so objekti, ki so zgrajeni za prvotni najem, zgrajeni v skladu z veljavno zakonodajo, četudi je dejanska raba objektov druga – v nadaljevanju zakon določa časovne in druge pogoje oddajanja v kratkotrajni najem ali oddajanja prostora ta drug namen v najem.

K 7. členu

Zakon v tem členu določa obveznost označevanja gostinskega prostora. Gostinski prostor mora imeti vidno ob vhodu ali na drugem vidnem mestu, če vhoda nima, označeno firmo in sedež izvajalca gostinske dejavnosti, če gre za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, ali ime in naslov, če gre za kmeta ali ponudnika kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba. Prav tako mora gostinski obrat imeti označen naziv gostinskega prostora (poimenovanje gostinskega prostora, ki konkretizira gostinski prostor in ga loči od drugih), vrsto gostinskega obrata, če gre za gostinski obrat ter označbo kakovostne kategorije za nastanitev, če se gostinski prostor kategorizira v skladu s tem zakonom. S tem, ko ima gostinski obrat označeno vrsto, lahko gost točno ve katere minimalne storitve določen gostinski prostor nudi. Za turistično kmetijo je določeno, da mora imeti ob vhodu vidno označen naziv dejavnosti, naslov kmetije, označbo kakovostne kategorije za nastanitev in morebitne specializacije. Pri stanovanju, ki se uporablja za oddajanje v kratkotrajni najem, in prostoru za drug namen, ki se uporablja za oddajanje prostora za drug namen v najem, v času, ko se v njih opravlja gostinska dejavnost, so označbe iz prvega odstavka tega člena nameščene v notranjosti stanovanja ali prostora za drug namen.

K 8. členu

Ta člen se nanaša na obratovalni čas gostinskih prostorov. Urnik obratovalnega časa gostinskega prostora je, če mora biti objavljen na podlagi tega zakona, nameščen vidno ob vhodu v gostinski prostor ali na drugem vidnem mestu gostinskega prostora, če vhoda nima. V členu je definiran začetek in konec nudenja gostinskih storitev ter kdaj morajo gostje zapustiti gostinski prostor.

K 9. členu

V tem delu zakon opisuje prehrambni gostinski prostor, ki je lahko prehrambni gostinski obrat ali drug prostor oziroma objekt, kjer se prehrambna gostinska dejavnost lahko opravlja v skladu s tem zakonom (turistična kmetija, premični gostinski prostor). Naštete so vrste prehrambnih gostinskih obratov, in sicer: restavracija, gostilna, okrepčevalnica, kavarna, slaščičarna, bar, obrat za pripravo in dostavo jedi.

K 10. členu

Člen določa obratovalni čas prehrabnega gostinskega prostora.

Urnik obratovalnega časa izvajalec prehrabne gostinske dejavnosti lahko prilagaja poslovnim potrebam kar izvajalcu omogoča fleksibilnost. Če se izvajalec odloči da določenega dne ne bo posloval ali da bo zaključil prej ali kasneje (vendar še vedno v okviru določb kot ga določa ta zakon oz. občinski predpisi kot je določeno v nadaljevanju člena), le posodobi svoj urnik obratovalnega časa z navedbo vseh dni v tednu in objavi (kot določeno v 8. členu mora biti urnik nameščen na vidnem mestu).

Časovne meje rednega obratovalnega časa prehrabnega gostinskega obrata na določenem območju določi občina s splošnim aktom upoštevajoč bistvene okoliščine (namenska raba določenega območja, ipd.) in potrebe gospodarskega in splošnega razvoja občine, pri čemer ne sme presegati časovnega razpona med 6. in 2. uro zjutraj naslednjega dne. Pri tem zakon določa izjemo od tega - hotelske restavracije, obrati za pripravo in dostavo jedi in gostinski obrate v sklopu igralnic in igralnih salonov lahko določijo obratovalni čas med 0. in 24. uro. Pri prehrabnem gostinskem prostoru, ki je v stanovanjski stavbi ali na območju, kjer so najbližja stanovanja oddaljena 100 metrov ali manj, je obratovalni čas zakonsko bolj omejen – in sicer med 6. in 22. uro, vendar občina lahko občina s splošnim aktom na določenem območju, upoštevajoč bistvene okoliščine določenega območja, razvojnih usmeritev občine in vrste gostinskega prehrabnega prostora, zaradi potrebe po revitalizacije mestnega jedra, izboljšanju privlačnosti naravnih in kulturnih znamenitosti ali po spodbujanju gospodarskega razvoja določenega območja določi daljši časovni razpon, v katerem lahko obratujejo, ki pa ne sme presegati časovnega razpona med 6. in 2. uro naslednjega dne.

Člen uvaja termin podaljšan obratovalni čas, in sicer je to obratovanje izven mej obratovalnega časa iz drugega in tretjega odstavka tega člena. Izvajalec prehrabne gostinske dejavnosti vloži na občino vlogo za izdajo soglasja. Postopa se po zakonu, ki ureja upravni postopek, razen če je posamezno vprašanje drugače določeno s tem zakonom. Občina o tem odloča na podlagi splošnega akta, ki vsebuje merila, ki vključujejo upoštevanje bistvenih okoliščin območja, razvojne usmeritve občine, vrste prehrabnega gostinskega prostora, nudenje glasbe in časovni obseg obratovanja v podaljšanem obratovalnem času (npr. čez celo leto, v poletnih mesecih, za vikende, za posebne priložnosti ipd.). V splošnem aktu iz prejšnjega odstavka občina določi tudi najdaljše časovno obdobje, za katero se daje soglasje, in dodatne pogoje in ukrepe za izdajo soglasja, če jih je potrebno določiti za zagotovitev sorazmernosti s pravico lokalnega prebivalstva do mirnega uživanja lastnine. Občina lahko s soglasjem vlogi tudi delno ugoditi. Soglasje lahko občina prekliče, če izvajalec prehrabne dejavnosti v dotičnem prehrabnem gostinskem prostoru v podaljšanem času stori prekršek, ugotovljen s pravnomočno odločbo, ali v drugih primerih, določenih s splošnim aktom občine.

V zadnjem odstavku člena so določene izjeme kdaj lahko izvajalec gostinske prehrabne dejavnosti obratuje brez soglasja občine izven časovnih mej obratovalnega časa iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, in sicer na dan državnega praznika, ki je dela prost dan, kot je določeno z zakonom, ki določa praznike, razen na dan spomina na mrtve, na dan pred državnim praznikom, ki je dela prost dan in na pustno soboto in torek ter na Martinovo. Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 52/10, 40/12 – ZUJF, 19/15, 83/16 in 92/20) v prvem odstavku prvega člena določa, da so prazniki v Republiki Sloveniji: 1. in 2. januar, novo leto, 8. februar, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, 27. april, dan upora proti okupatorju, 1. in 2. maj, praznik dela, 8. junij, dan Primoža Trubarja, 25. junij, dan državnosti, 17. avgust, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, 15. september, vrnitev Primorske k matični domovini, 23. september, dan slovenskega športa, 25. oktober – dan suverenosti, 1. november, dan spomina na mrtve, 23. november, dan Rudolfa Maistra, 26. december, dan samostojnosti in enotnosti. Nadalje je v drugem odstavku istega člena določeno, da so prazniki Republike Slovenije iz prejšnjega odstavka dela prosti dnevi, razen praznikov dan Primoža Trubarja, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, vrnitev Primorske k matični domovini, dan slovenskega športa, dan suverenosti in dan Rudolfa Maistra, ki niso dela prosti dnevi. Izjeme obratovanja izven časovnih mej so določene iz razloga, ker je v dnevih, ko izjeme veljajo, večina gostov dela prosta in je smiselno, da izvajalec nima omejitev glede obratovanja, prav tako pa se gostje na določene dneve, ko velja izjema, dlje zadržijo in je tudi povečan obisk v prehrabnih prostorih.

K 11. členu

Zakon v tem delu določa način objave in označbo cen gostinskih storitev. Cene gostinskih storitev morajo biti na vidnem in dosegljivem mestu objavljene v gostinskem prostoru in sicer na način, da so vseh prostorih in na prostem, kjer se nudijo gostinske storitve, vidne in razpoznavne gostom. Zakon določi dve možnosti objav cen, in sicer ena možnost je, da je v vseh prostorih, kjer se nudijo gostinske storitve, objavljen cenik, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslon, ipd.), na mizah, točilnih pultih in drugi opremljeni za postavitve postreženega, pa je dostopen cenik oziroma jedilni listi in cenik pijač, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslon, ipd.), druga pa, da v vseh prostorih, kjer se nudijo gostinske storitve, je objavljen cenik, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami, na mizah pa je cenik oziroma jedilni list in cenik pijač v elektronski obliki, ki je berljiva posredno preko elektronskih naprav, ki jih imajo gosti običajno s seboj (tabla, list, zaslon, ipd.), pri čemer gostinec na zahtevo gosta slednjemu izroči tudi cenik oziroma jedilni list in ceniki pijač, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami (tabla, list, zaslon, ipd.). Če se bo gostinec odločil cene gostinskih storitev objaviti v obliki QR kode (angl. quick response code), preko katere je na pametnih mobilnih telefonih mogoče dostopati do digitalnega cenika, bo moral zagotoviti tudi objavo cenika, ki omogoča neposredno seznanitev s cenami v vseh prostorih, kjer se nudijo gostinske storitve, kar je v interesu ranljivih skupin in gostov, ki med uporabo gostinskih storitev ne želijo uporabiti pametnih telefonov.

K 12. členu

Ta člen se nanaša na opravljanje prehrabne gostinske dejavnosti na kmetijah. To dejavnost lahko opravlja kmet, in sicer pod pogoji, ki jih določajo predpisi za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Izven turistične kmetije se lahko prehrabna gostinska dejavnost opravlja v premičnem gostinskem prostoru na prireditvi, povezani s predstavitvijo podeželja ali tradicionalnimi običaji, pri čemer kmet sme nuditi le jedi in pijače iz domačega okolja in lokalnega trga.

K 13. členu

V premičnih gostinskih prostorih se lahko opravlja prehrabna gostinska dejavnost, in sicer le začasno na javnih prireditvah med njihovim trajanjem, vsakokrat največ 30 dni, prav tako pa tudi zaradi izboljšanja gostinske ponudbe, če občina sprejme splošni akt, s katerim opredeli dovoljena območja ter dovoljeno obdobje in dneve znotraj tega obdobja za opravljanje prehrabne dejavnosti v premičnih objektih.

K 14. členu

Zakon opredeljuje definicijo nastanitvenega prostora, ki je nastanitveni obrat ali drug prostor oziroma objekt, kjer se lahko izvaja nastanitvena dejavnost v skladu s tem zakonom (turistične kmetije, stanovanje v okviru oddajanja v kratkotrajni najem, v določenih vrstah prostora za drug namen, če tako določi občina, marine). Vrste nastanitvenega obrata so hotel, motel, penzion, prenočišče, mladinsko prenočišče, gostišče, apartma, hotelsko naselje, apartmajsko naselje, planinski dom, drug dom, glamping, kamp, šotorišče, postajališče za bivalna vozila ter nestandardni nastanitveni obrat v naravi. Slednji nastanitveni obrat je napisan širše, v splošni obliki, saj se tekom časa pojavljajo inovativne nastanitvene oblike, zakon navaja primere takih obratov - hiška na drevesu, nastanitev v vinskih sodih.

K 15. členu

Zakon določa obveznost kategorizacije pred pričetkom opravljanja dejavnosti v nastanitvenem obratu, turistični kmetiji, ki nudi nastanitev, in marini. Kakovostne kategorije za nastanitvene obrate in marino se označujejo z zvezdicami. Kakovostne kategorije za turistične kmetije, ki nudijo nastanitev, se označujejo z jabolki. Kakovostne kategorije štirih in petih zvezdic oziroma jabolk določi strokovnjak na področju kategorizacije nastanitvenih obratov oz. strokovnjak na področju kategorizacije kmetij, ki nudijo nastanitev in ne gre torej za samoocenitev izvajalca nastanitvene gostinske dejavnosti.

Minister, pristojen za turizem, predpiše kakovostne kategorije po vrstah nastanitvenega gostinskega prostora, merila in standarde opremljenosti in storitev za posamezno kakovostno kategorijo glede na vrsto nastanitvenega gostinskega prostora, podrobnejši način kategorizacije ter strokovno usposabljanje in register ocenjevalcev nastanitvenih obratov in ocenjevalcev kmetij, ki nudijo nastanitev, v delu, ki se nanaša na kategorizacijo turističnih kmetij, pa je za določila v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

K 16. členu

V tem členu je določeno, da mora izvajalec gostinske dejavnosti pred pričetkom opravljanja nastanitvene dejavnosti vpisati nastanitveni prostor v Register turističnih nastanitev in pridobiti identifikacijsko številko nastanitvenega prostora. Dodatno morajo ponudniki kratkotrajnega najema pred pričetkom oddajanja v kratkotrajni najem v Register turističnih nastanitev vpisati tudi vsak nedeljiv del stanovanja, ki je namenjen nastanitvi posameznega gosta oziroma posamezne skupine gostov in pridobiti identifikacijsko številko vsake nastanitvene enote v stanovanju. Zakon nalaga izvajalcu gostinske dejavnosti obveznost, da ob vsaki spremembi podatkov iz prvega in drugega odstavka 22. člena tega zakona, v 15 dneh od nastanka teh okoliščin posodobi podatke.

K 17. členu

Člen se nanaša na obratovalni čas nastanitvenega prostora, in sicer je potrebna objava urnika obratovalnega časa za vse dni v tednu. Urnik obratovalnega časa izvajalec nastanitvene dejavnosti lahko prilagaja poslovnim potrebam kar izvajalcu omogoča fleksibilnost. Če se izvajalec odloči da določenega dne ne bo posloval, le posodobi svoj urnik obratovalnega časa z navedbo vseh dni v tednu in objavi. V stanovanju, ki se uporablja za oddajanje v kratkotrajni najem, in prostoru za drug namen, ki se uporablja za oddajanje prostora za drug namen v najem, v času, ko se v njih opravlja gostinska dejavnost, urnika obratovalnega časa ni treba objaviti.

K 18. členu

Pri opravljanju nastanitvene dejavnosti na turistični kmetiji mora kmet upoštevati pogoje predpisov, ki urejajo opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, in pogoje tega zakona. Vrste turističnih kmetij, ki nudijo nastanitev, določajo predpisi, ki urejajo dopolnilno dejavnost na kmetiji.

K 19. členu

Člen določa posebne pogoje za oddajanje v kratkotrajni najem. To se lahko opravlja v stanovanju ali delu stanovanja, razen v stanovanjih, ki so v stanovanjskih stavbah z oskrbovanimi stanovanji. V posameznem stanovanju v enostanovanjski stavbi ali dvostanovanjski stavbi se lahko nudi največ 15 ležišč. V posameznem stanovanju v večstanovanjski stavbi se lahko nudi največ 6 ležišč. Četudi je v zakonu, ki ureja stvarno-pravna razmerja že obveznost soglasja, zakon izrecno dodatno predpisuje, da se oddajanje v kratkotrajni najem opravlja s soglasjem lastnika stanovanja, prav tako pa zakon za opravljanje te dejavnosti daje posebno vlogo tudi občinam, ki morajo podati soglasje in predpišejo posebne pogoje. Pri oddajanju stanovanja v večstanovanjskih stavbah je določen odstop od zakona, ki ureja lastninskopravna razmerja in upravljanje v večstanovanjskih stavbah, in sicer se namesto 100 % soglasja solastnikov zahteva pridobitev soglasja solastnikov, ki imajo več kakor tri četrtine solastniških deležev, vključujoč soglasja vseh etažnih lastnikov vseh posameznih delov, katerih zidovi ali stropi mejijo z njegovo stanovanjsko enoto. Posamezno stanovanje se, ne glede na to, ali se oddaja kot celota ali del, lahko oddaja v kratkotrajni najem do 30 dni v koledarskem letu, pa tudi dlje, če je v občini oziroma na območju občine, za katerega je občina s splošnim aktom določila dovoljeno število dni oddajanja v kratkotrajni najem v koledarskem letu v posameznem stanovanju. V zakonu je določeno kaj mora občina upoštevati pri sprejetju akta, in sicer dopustnost nastanitvene dejavnosti v stanovanjih na posameznem območju občine območju glede na veljavne občinske prostorske akte in/ali analizo sprejemljivih sprememb. Ta analiza mora vključevati oceno učinkov sprememb v kvantiteti in kvaliteti gostov in drugih turističnih obiskovalcev v občini na nadaljnji turistični, gospodarski in splošni razvoj občine in posameznega območja z okoljskega, družbeno-kulturnega in

ekonomskega vidika, še posebej na dostopnost stanovanj za prebivanje v občini, na zmožnosti komunalne oskrbe prebivalcev, gostov in drugih obiskovalcev in na zmožnosti zagotovitve javne infrastrukture.

Zakon predpisuje dokumentacijo, ki jo je potrebno predložiti v vlogi za izdajo soglasja občine in postopek odločanja.

K 20. členu

Člen določa, da se mora ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba, pred vpisom v Register turističnih nastanitvev, vpisati v poslovni register v skladu s tem zakonom. Člen taksativno določa katere podatke mora ponudnik predložiti za vpis, prav tako pa predpisuje katere podatke AJPES kot upravljalec poslovnega registra obdeluje. Glede vprašanj vpisa ponudnika kratkotrajnega najema, ki so fizične osebe, v poslovni register, ki niso izrecno navedeni v tem členu, pa zakon napotuje na uporabo zakona, ki ureja poslovni register.

K 21. členu

V tem členu so opisani posebni pogoji za nastanitveno dejavnost v prostoru za drug namen. V teh prostorih se nastanitvena dejavnost lahko izvaja le, če občina s splošnim aktom določi vrste prostore, območje in časovno obdobje v katerem se nastanitvena dejavnost lahko opravlja. Občina izda soglasje na podlagi vloge vložnika, ki ji je potrebno predložiti dokumentacijo. Občina s splošnim aktom določi pogoje za izdajo soglasja za opravljanje nastanitvene dejavnosti v prostorih za drug namen, ki upoštevajo vrsto objekta oziroma zemljišča ter prvotni in siceršnji namen uporabe, potrebe občine po specifični ponudbi, ki bi obogatila ponudbo s trajnostnimi, avtentičnimi in inovativnimi elementi in nosilno zmogljivost občine oziroma posameznega območja z vidika komunalne in druge infrastrukture.

Da se nastanitvena dejavnost lahko izvaja tudi v prostoru za drug namen je odstop od gradbene in prostorske zakonodaje, navedena izjema je vpeljana predvsem zaradi zidaniškega turizma in pojavov netipičnih primerov nastanitvev ter možnosti začasnih preureditvi objektov v nastanitve, če se pojavijo na območju občine potrebe po dodatnih turističnih kapacitetah.

Soglasje za izvajane nastanitvene dejavnosti v posameznem prostoru za drug namen občina lahko poda za največ 3 leta.

K 22. členu

Člen definira register turističnih nastanitvev, ki je informatizirana zbirka podatkov o nastanitvenih obratih in drugih nastanitvenih prostorih, ki ga upravlja AJPES. Podatki v registru so javni, razen izjem, ki so določene v tem zakonu (do podatkov: podroben naslov gostinskega nastanitvenega prostora z označbo parcelne številke in številke stavbe ter nadstropjem, telefonski kontakt izvajalca nastanitvene dejavnosti, če je fizična oseba, ali vsaj enega zakonitega zastopnika, če je izvajalca nastanitvene dejavnosti pravna oseba; podatek, ali je stanovanje stalno ali začasno prebivališče ponudnika kratkotrajnega najema ali za druge namene, v primeru vpisa stanovanja, lahko dostopa le AJPES in inšpekcijski organi po tem zakonu, in sicer le za namen zagotavljanja skladnosti izvajanja nastanitvene dejavnosti), in brezplačno dostopni na spletni strani AJPES. V členu so določeni podatki, ki se obdelujejo za namen izdaje enotne identifikacijske številke nastanitvenega prostora in zagotavljanja skladnosti izvajanja nastanitvene dejavnosti. Dodatno je določeno kateri podatki se obdelujejo za posamezno nastanitveno enoto stanovanja, ki se oddaja v kratkotrajni najem.

K 23. členu

Člen določa postopek za vpis v register turističnih nastanitvev, ki se začne z vložitvijo spletne prijave pri AJPES s tem, da izvajalec nastanitvenih dejavnosti za vsak gostinski nastanitveni prostor navede zahtevane podatke. Ponudnik kratkotrajnega najema za vpis posamezne nastanitvene enote v stanovanju v register v spletno prijavo pri AJPES navede dodatne zahtevane podatke.

K 24. členu

Člen določa kdaj AJPES izvede avtomatični vpis v register turističnih nastanitev in izda identifikacijsko številko, in sicer ko izvajalec nastanitvene dejavnosti poda popolno vlogo, če za isti nastanitveni prostor ni že izdana veljavna identifikacijska številka.

Da bo register ažuren in prečiščen in izražal dejansko stanje, je dodana možnost (in dolžnost) izvajalca nastanitvene dejavnosti, da sam posodobi podatke iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena ali sam izbriše gostinski nastanitveni prostor ali nastanitveno enoto iz registra in sicer v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja opravljanja dejavnosti, prav tako pa je dana možnost AJPESU in inšpekcijskim organom, da lahko preverijo popolnost in pravilnost podatkov iz vloge ter pooblastilo AJPESU, da v nasprotnem primeru začasno prekliče veljavnost identifikacijske številke.

S podzakonskim aktom ministra, pristojnega za gostinstvo, se podrobneje predpiše vzpostavitev in upravljanje registra, podatke, ki se vodijo v registru, način, vsebino in obliko prijave vpisa in spremembe podatkov ter način in postopek suspenza veljavnost identifikacijske številke in izbrisa iz registra, hrambo dokumentacije in podatkov ter način dostopa do podatkov iz registra.

K 25. členu

Člen določa povezave in dostopnost registra turističnih nastanitev.

K 26. členu

V tem členu je opredeljen pogoj obveznega nudenja pitne vode v gostinskih prostorih. Pogoj velja za gostinske prostore, ki so priključeni na javno vodovodno omrežje, in sicer v času, ko je voda pitna. Izvajalec gostinske dejavnosti pitno vodo iz vodovodnega omrežja nudi svojim gostom, ob naročilu jedi oz. pijač za uživanje v gostinskem prostoru, sam pa opredeli ali bo vodo nudil brezplačno ali bo za to storitev po ceniku zaračunal postrežnino, ki nadomešča stroške dobave vode, kozarcev, čiščenja, postrežbe. Za postrežbo vode iz vodovodnega omrežja se ne sme uporabljati pribor (kozarci, lončki, steklenice) iz plastike za enkratno uporabo, voda se lahko nalije tudi v steklenico ali kozarec, ki ga gost prinese s seboj. Ker se določba nanaša na nudenje gostom v gostinskem prostoru, obveznost ne velja v primeru dostave jedi ali pijač.

K 27. členu

Člen zavezuje občino, da pri pripravi občinskih prostorskih načrtov oziroma občinskih podrobnih prostorskih načrtov upošteva potrebe trajnostnega razvoja gostinstva in turizma in lokalnega prebivalstva v zvezi z gostinstvom in turizmom in nosilno zmogljivost lokalne skupnosti oziroma posameznih območij lokalne skupnosti. Nosilna zmogljivost občine oziroma posameznega območja se določi zlasti z vidika komunalne in druge infrastrukture.

K 28. členu

Člen določa pristojne inšpekcijske organe za izvajanje nadzora nad uresničevanjem določb tega zakona. Nadzor nad uresničevanjem določb tega zakona opravlja tržni inšpekcijski organ, izvrševanje nekaterih določb tega zakona nadzorujejo tudi občinski inšpekcijski organi.

K 29. členu

V tem členu je določena pristojnost občinske inšpekcije za opravljanje nadzora, in sicer so navedeni člani zakona, ki jih občinska inšpekcija nadzira.

K 30. členu

V tem členu je določena pristojnost inšpekcijskih organov, ki so določeni v drugih predpisih, in sicer ti inšpekcijski organi opravljajo nadzor v skladu s pristojnostmi in ukrepi, določenimi v predpisih, ki urejajo njihovo delovanje.

K 31. členu

V tem členu so določeni upravni ukrepi.

K 32. členu

V tem členu so določeni prekrški, za katere je določena najnižja globa, in sicer od 1.200 do 40.000 evrov za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, od 400 do 2.000 evrov za njuno odgovorno osebo in 400 do 1.200 evrov za fizično osebo, ki opravlja dejavnost (kmet, ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba)

K 33. členu

V tem členu so določeni prekrški, za katere je določena globa v znesku od 10.000 do 40.000 evrov za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, od 1.000 do 5.000 evrov za njuno odgovorno osebo in 1000 do 4.000 evrov za fizično osebo, ki opravlja dejavnost (kmet, ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba).

K 34. členu

V tem členu so določeni prekrški, za katere je določena globa v znesku od 8.000 do 60.000 evrov za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, od 2.000 do 6.000 evrov za njuno odgovorno osebo in 2.000 do 4.000 evrov za fizično osebo, ki opravlja dejavnost (kmet, ponudnik kratkotrajnega najema, ki je fizična oseba).

K 35. členu

Člen določa roke za sprejem podzakonskih aktov, določenih s tem zakonom, akte ki prenehajo veljati z dnem uveljavitvijo tega zakona ter akte, ki se še uporabljajo do sprejetja predpisov iz tretjega odstavka tega člena ali dlje, če tako določa ta zakon.

K 36. členu

Člen določa prehodno obdobje uporabe določenih določb tega zakona.

K 37. členu

Člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – ZKme-1B in 52/16), ki pa se še uporablja v delu, kot določa ta zakon.

K 38. členu

Zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/